Trafi Liikenteen turvallisuusvirasto
Trafiksäkerhetsverket

**LAUSUNTO**

Päiväys/Datum

**Liikenne- ja viestintävaliokunta**
torstai 14.9.2017 klo 12.20

LiV@eduskunta.fi

Dnro/Dnr TRAFI/324903/03.03.01/2017

Viite/Referens U 40/2017 vp / Asiantuntijapyyntö

## Liikenteen turvallisuusviraston lausunto valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi ja Euroopan Parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (tavara- ja linja-autoliikenteen markkinoillepääsyn ehdot ja ilman kuljettajaa vuokrattujen ajoneuvojen käyttö)

Liikenne- ja viestintävaliokunta on kutsunut Liikenteen turvallisuusvirasto Trafin kuultavaksi valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi ja Euroopan Parlamentin ja neuvoston direktiiviksi (tavara- ja linja-autoliikenteen markkinoillepääsyn ehdot ja ilman kuljettajaa vuokrattujen ajoneuvojen käyttö). Liikenteen turvallisuusvirasto kiittää sille varatusta tilaisuudesta lausua asiasta ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Liikenteen turvallisuusvirasto pitää ehdotusta kokonaisuutena kannatettavana sekä selkiyttävänä suhteessa Euroopan Unionin tavoitteeseen kuljetusmarkkinoiden vapaasta, rajat ylittävästä liikkuvuudesta, jossa kuitenkin pyritään rakentamaan kaikille kuljetusyrityksille samanlaiset edellytykset toimia.

Kuten valtioneuvoston kirjelmässä todetaan, on komission ehdotus markkinoillepääsyn ehtojen määräämiseen alle 3,5 kokonaispainotonnin ajoneuvoille pääosin 1 päivänä heinäkuuta 2018 voimaan tulevan liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) ja siihen liittyvän lainsäädännön vastainen.

Liikenteen palveluista annetulla lailla Suomessa poistetaan 1.7.2018 lukien nykyinen liikennelupavaatimus yli 2 mutta alle 3,5 kokonaispainotonnin ajoneuvoilta. Komission ehdotus ei vaadi liikennelupaa mutta näitä ajoneuvoja käyttävillä yrityksillä olisi oltava toimitila liikenteenharjoittamisvaltiossa ja vakavaraisuutta 1800 euroa ensimmäiseltä ja 900 euroa seuraavilta ajoneuvoilta. Erityisesti vakavaraisuuden todistaminen olisi hallinnollista taakkaa lisäävää. Liikenteen turvallisuusvirasto toimii liikenteen palveluista annetun lain mukaisena valvontaviranomaisen. Jos komission ehdotuksessa esitetty alle 3,5 kokonaispainotonnin ajoneuvojen mahdollinen sääntely aiheuttaisi Liikenteen turvallisuusvirastolle valvontaviranomaisena uusia tehtäviä, aiheutuisi siitä alustavien arvioiden mukaan jonkin verran tietojärjestelmämuutoksia. Tietojärjestelmämuutoksia edellyttäisi myös ehdotuksen edellyttämien lisäysten tekeminen kansalliseen kuljetusyritysrekisteriin, näitä ovat mm. ajoneuvojen rekisterinumeroiden ja kuljetusyritysten käyttämän henkilöstön lukumäärän lisäykset. Liikenteen turvallisuusviraston alustavan arvion mukaan muutokset rekistereihin ovat lähinnä teknisluontoisia ja virasto kykenee sujuvasti toteuttamaan tarvittavat muutokset. Lisäksi Liikenteen turvallisuusvirasto huomauttaa, että 1800 euron tai 900 euron vakavaraisuusvaatimus

kuljetusyrityksen perustamisen yhteydessä on hyvin kevyt vaatimus, joka ei tosiasiallisesti kerro yrityksen riittävää taloudellista toimintakykyä yritystoiminnan aloittamisen hetkellä, vaan kokonaisuutena on enemmänkin eri osapuolien hallinnollista taakkaa lisäävä. Siksi Liikenteen turvallisuusvirasto esittääkin, että kyseinen vaatimus voitaisiin korvata jollain toisella, jo olemassaolevalla liikenneluvan myöntämisen edellytyksellä. Näitä voisivat olla esimerkiksi hyvämaineisuus tai ammattitaitoisuus.

Sallittujen kabotaasikuljetusten lukumäärärajoitteesta luopuminen ja kabotaasikuljetuksiin kerrallaan käytettävän aikaikkunan vastaava lyhentäminen voi yksinkertaistaa kuljetusten valvontaa. Kysymys liittyy mm. lähetettyjä työntekijöitä koskevien säännösten valvontaan. Eurostatin tilastojen mukaan kabotaasiliikenteen osuus Suomen tieliikenteen kuljetussuoritteesta on tällä hetkellä alle 0,4 %, mikä on EU-maiden neljänneksi alhaisin osuus. Tämä luku on samaa suuruusluokkaa kansallisen logistiikkaselvityksen yhteydessä tehdyn kyselyn tulosten kanssa. Laittoman kabotaasin epäilyjä tulee poliisille tutkittavaksi noin 5 – 10 vuodessa. Eurostatin tilaston mukaan vuonna 2014 Suomeen rekisteröidyt autot ajoivat 280 miljoonaa tonnikilometriä kabotaasikuljetuksia muissa EU-maissa. Tämä Suomeen rekisteröityjen autojen muualla EU-maissa ajama kabotaasiliikenne on kuljetussuoritteeltaan yli kaksinkertaista verrattuna kabotaasiin Suomen alueella.